




RÓŻA HAJKUŚ

 @roza\_hajkus




# BUDOWA TWOJEGO CIAŁA

CO JEST CZYM  
I JAK DZIAŁA

Ilustracje: Paweł Gierliński

 @pawelgierlinski

sensus  CZYTALSEK

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: JUSTYNA WYDRA

Ilustracje i ilustracja okładkowa: PAWEŁ GIERLIŃSKI,  @pawelgierlinski

Projekt graficzny i skład: EWA JAROCKA

Copyright © Róża Hajkuś 2023

ISBN: 978-83-8322-209-7

Helion S.A., ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice, tel.: 32 2309863

e-mail: [sensus@sensus.pl](mailto:sensus@sensus.pl)

[sensus.pl](http://sensus.pl)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://sensus.pl/user/opinie/ktonar>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

PRINTED IN POLAND

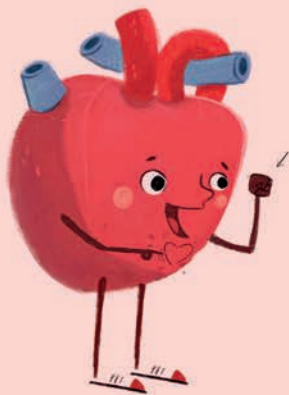


- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

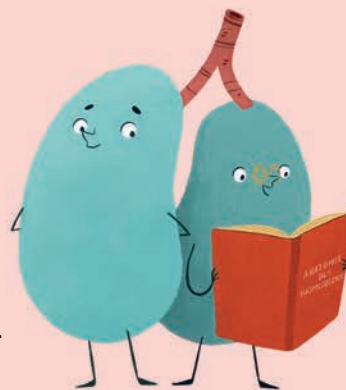
- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność



7  
Wstęp  
KTÓRY NARZĄD  
JEST NAJWAŻNIEJSZY



11  
Rozdział 1  
SERCE



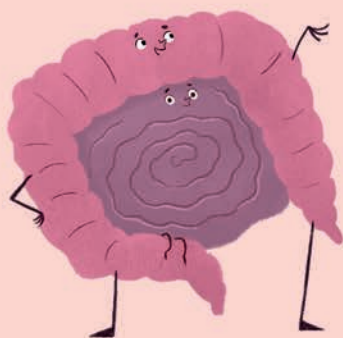
23  
Rozdział 2  
PŁUCA

37  
Rozdział 3  
NERKI





49  
Rozdział 4  
WĄTROBA, TRZUSTKA,  
ŚLEDZIONA

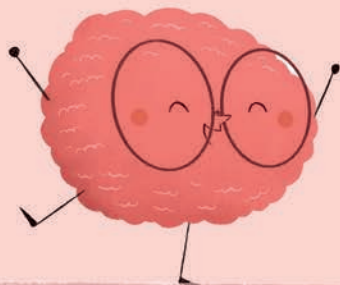


61  
Rozdział 5  
JELITA

73  
Rozdział 6  
TARCZYCA



85  
Rozdział 7  
MÓZG



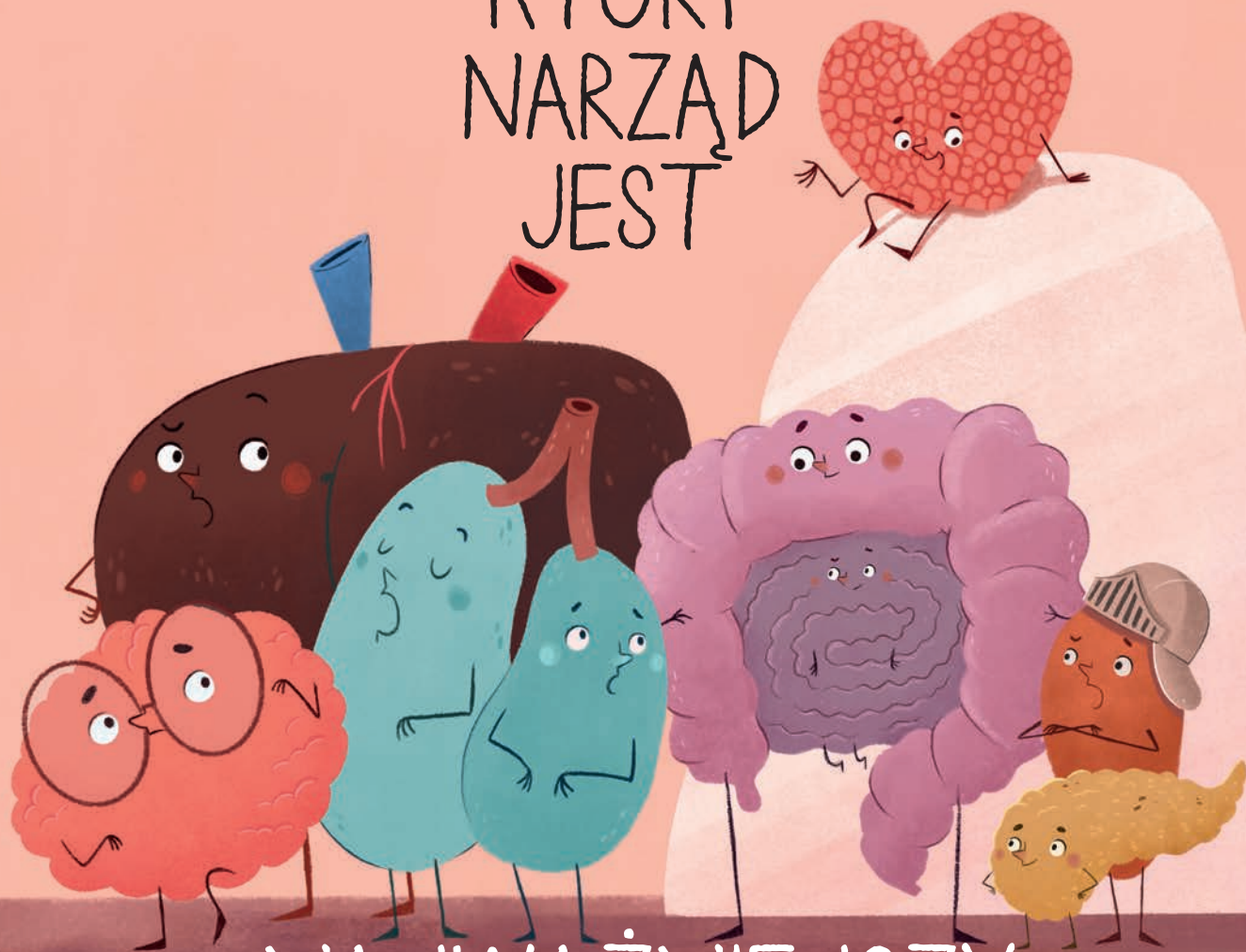
99  
PODSUMOWANIE

102  
TWOJE NOTATKI

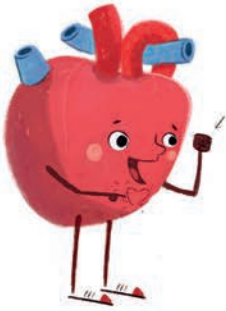


Wstęp

# KTÓRY NARZĄD JEST



# NAJWAŻNIEJSZY



**SERCE:**

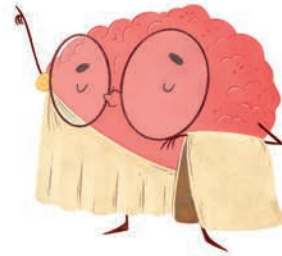
Któregoś wieczoru starszy syn zapytał Różę, który narząd w organizmie jest najważniejszy. I powiedział od razu, że pewnie **SERCE**. Błyskotliwy młody człowiek!

WIADOMO PRZECIEŻ,  
ŻE JA JESTEM NAJWAŻNIEJSZE.  
**SERCE!**

**MÓZG:**

Zaraz, **SERCE**.

PAMIĘTASZ,  
CO BYŁO DALEJ?



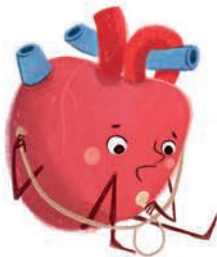
**SERCE:**

Nie muszę wszystkiego pamiętać,  
nie jestem od  
PAMIĘTANIA.

**MÓZG:**

Ja jestem od pamiętania, więc przypomnę. Do rozmowy włączył się młodszy brat, który powiedział, że **NAJWAŻNIEJSZY JEST MÓZG** —  
BO TO TAKI KOMPUTER,  
KTÓRY WSZYSTKIM STERUJE.





### SERCE:

A czy myślisz, droga Czytelniczko, drogi Czytelniku, że Róża odpowiedziała, że najważniejsze jest **SERCE** albo ewentualnie — niech będzie — **SERCE** i **MÓZG**?  
**NIE! JEJ SŁOWA ZŁAMAŁY MI SERCE, BO POWIEDZIAŁA...**

### MÓZG:

Powiedziała: „Nie możecie zadawać tych wszystkich pytań w ciągu dnia, a teraz po prostu spać?”.



### SERCE:

Właśnie... Ale potem, jak zawsze, zmięknęła i dodała:  
**NIE MA JEDNEGO NAJWAŻNIEJSZEGO NARZĄDU. W CIELE JEST WIELE WAŻNYCH NARZĄDÓW I KAŻDY MA SWOJE ZADANIA. WSZYSTKIE MUSZĄ DZIAŁAĆ WSPÓLNIE, ABYŚMY BYLI ZDROWI.**

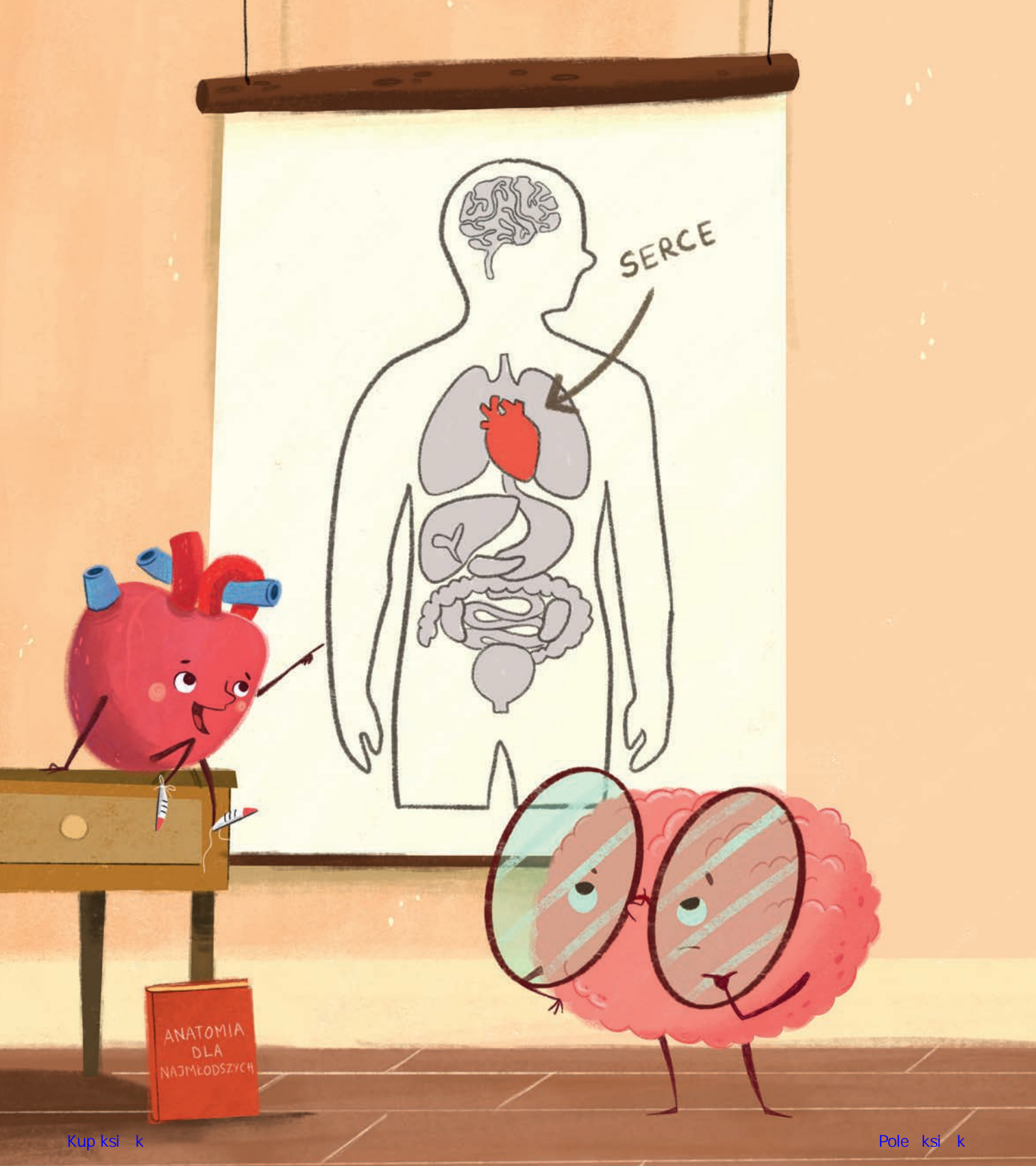


I cóż... nagroda za najnudniejszą odpowiedź jak zwykle wędruje do Róży! Wicie, ona jest lekarką od dzieci. To znaczy, że dużo gada. A gdy ktoś jej zadaje pytanie medyczne, to się nakręca i gada jeszcze więcej. Dlatego niestety będzie to opowieść nie tylko o mnie, o **SERCU**, ale i o innych narządach wewnętrznych, bez których ludzkie ciało nie jest w stanie funkcjonować.

### MÓZG:

**WSZYSCY GOTOWI?  
ZACZYNAMY!**





SERCE

ANATOMIA  
DLA  
NAJMŁODSZYCH

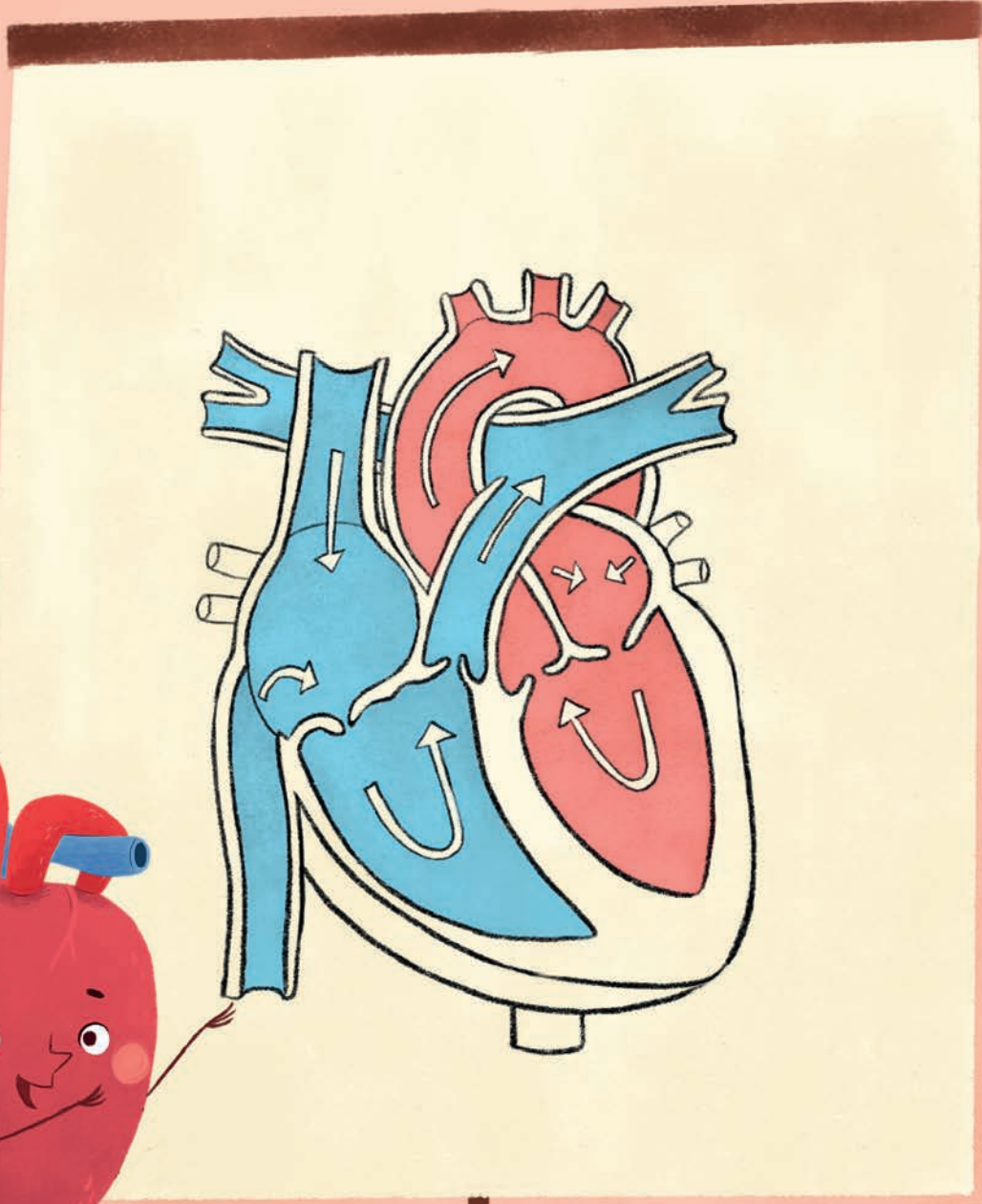


Rozdział 1

# SERCE

---





SERCE:

Róża miała przynajmniej tyle przyzwoitości,  
że zaczęła ode mnie!

To ja, SERCE.



W bajkach rysują mnie tak:

Wiadomo, ślicznie, bo ja zawsze jestem

śliczne. W rzeczywistości jednak wyglądam o wiele ciekawiej.

Jeśli chcesz wiedzieć, jak duże jestem, złóż rękę w pięść. Każdy człowiek ma SERCE mniej więcej wielkości swojej pięści. Gdy położysz dłoń po lewej stronie klatki piersiowej — jeśli nie wiesz, gdzie przyłożyć rękę, poproś swojego dorosłego, by Ci pokazał — to poczujesz, że jestem w środku. Kotek robi MIAU, piesek HAU, a ja robię PUK, PUK, PUK. Czujesz PUK, PUK, PUK pod swoją dłonią? To właśnie ja.

Biję cały czas, nigdy nie robię sobie przerwy.

To samo PUK, PUK, PUK ocenia medyk, gdy przykładą słuchawkę do Twojej klatki piersiowej. Widzisz, jaka to łatwa praca? Wystarczy słuchać PUK, PUK, PUK.

Po co właściwie tak cały czas biję? Robię to dlatego, że mam superważne zadanie — i wciąż uważam, że Róża powinna po prostu przyznać na głos, że jestem najważniejsze! Sprawiam swoim biciem, że KREW nieustannie krąży w Twoim ciele.

Bicie SERCA to w rzeczywistości skurcz. Taki skurcz, jakby dłoń zamykać w pięść i otwierać — spróbuj ze swoją dłonią: otwórz ją i zamknij, otwórz i zamknij — albo jakby pompować pompką materac lub koło od roweru. Tak właśnie pracuję.



# PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

**Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!**

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA  
**Helion** 

CZEŚĆ! POZWÓL, ŻE SIĘ PRZEDSTAWIMY —  
JESTEŚMY TWOIMI NARZĄDAMI WEWNĘTRZNYMI.

Miło Cię w końcu poznać, bo choć jesteśmy z Tobą od zawsze, na co dzień nas nie widzisz. Mieszkamy w Twoim ciele — hm, to pewnie dlatego nazywamy się wewnętrzne... Ale nie tylko mieszkamy! Również pracujemy, czyli dbamy o to, by Twój organizm działał prawidłowo. Twoje dobre samopoczucie to dla nas priorytet!

Który z nas jest najważniejszy?

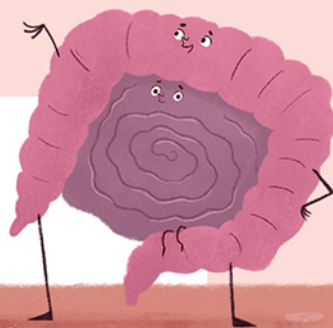
Takie samo pytanie zadał Róży Hajkuś, pediatrze (to taki lekarz, który zajmuje się dziećmi), jej starszy syn. A Róża, zamiast po prostu odpowiedzieć, napisała o tym książkę. Właśnie trzymasz ją w ręku. Dowiesz się z niej, jak się nazywają i jak pracują znajdujące się w Twoim ciele organy, za co odpowiada każdy z nich i co się dzieje, kiedy z jakichś przyczyn ich działanie nie jest prawidłowe. W książce znajdziesz także nasze portrety — jesteśmy naprawdę piękne!

A co z tą ważnością? Cóż... Wszystko się wyjaśni podczas lektury. Zapraszamy!

## RÓŻA HAJKUŚ

Lekarka, specjalistka pediatrii. Urodziła się w 1988 roku, gdy dzieci nie miały w domach internetu, czyli w prehistorii. Książki już wtedy były, może dlatego Róża bardzo je lubi i napisała dla Ciebie właśnie tę. Dorosła Róża jest pediatrą, czyli lekarką od dzieci — bo może nosić w pracy kolorowe ubrania i oczywiście także dlatego, że zdrowie to ważna sprawa. Róża opowiada czasem w internecie o zdrowiu i chorobach, aby każdy mógł się o tym dowiedzieć więcej. Jest też mamą dwóch chłopców. Oni pierwsi przeczytali tę książkę, aby ocenić, czy jest ciekawa. Powiedzieli, że ciekawa. Róża ma nadzieję, że Tobie również się spodoba i po jej przeczytaniu polubisz swoje ciało jeszcze bardziej.

Patroni medialni:



OSOBOWOŚĆ ODNOWA

Księgarnia internetowa:  
<http://sensus.pl>

sensus

Sprawdź najnowsze promocje:  
• <http://sensus.pl/promocje>  
Książki najchętniej czytane:  
• <http://sensus.pl/bestsellery>  
Zamów informacje o nowościach:  
• <http://sensus.pl/novosci>

ISBN 978-83-8322-209-7



9 788383 222097

cz. 09, 49 zł

CZYTALISEK  
czytalisek.pl  
f i